

[Erlendsson]

for det meste uden komplikationer, dels ved hjælp af vaccinationer i den tidlige barnealder, dels gennem effektiv behandling med sulfatiazol og antibiotika, sera eller andre kraftigt virkende lægemidler.

Middellevetiden, der for nogle få år siden stadig blev forlænget på grund af kraftigt fald i børnedødeligheden specielt inden for barnets første leveår, er ikke alene stagneret, men viser nu et direkte fald. Det er på grund af det stigende antal tilfælde af kræft og især af åreforkalkning og andre degenerative lidelser forbundet med dårlige spisevaner, for lidt kropsrørelse – hr. Camre sagde, at man skulle sætte ind mod motionsvanerne, jeg tænker mig, at det var en fortaelse, han mente nok, at man skulle motionere mere end tidligere – og et stærkt stigende alkoholforbrug, mens tobaksrygningen synes så nogenlunde at have lagt sig fast på et ganske vist meget højt niveau.

Jeg skal ikke gå dybere ind i disse meget spændende aspekter, men vil dog gerne lige omtale – og give det en særlig stærk omtale her – det meget alvorlige problem, som hedder færdselsskader eller trafikulykker.

Indrigsministeren omtaler i sin redegørelse, at det på grund af et detaljeret talmateriale, datamateriale – vi skal altså sige en meget moderne måde at samle materialet på – om tuberkuloseforekomsten var muligt ved en ændring af tuberkuloseloven i 1975 at reducere de ret så krævende generelle tuberkuloseundersøgelser.

Det er rigtigt, at disse undersøgelser blev stærkt reduceret, men det er ikke rigtigt at stille dette op som motivering for at forlange den voldsomme udbygning af sygelighedsstatistikken, som redegørelsen munder ud i. Det havde gennem den ret enkle sygelighedsstatistik, som sundhedsstyrelsen i årevis havde haft rådighed over ved de ugentlige indberetninger fra landets praktiserende læger, indsendt af kreds- og amtslægerne, og gennem sygehusstatistikken og dødsattesternes oplysninger været muligt at konstatere, at tuberkulosisens dominerende stilling som dødsårsag ved århundredskiftet for længst var faldet til ét dødsfald hvert eller hvert andet år.

I dag har trafikulykkerne indtaget den plads som dominerende dødsårsag, som tuberkulosisen havde ved århundredskiftet. Det sundhedsforebyggende arbejde burde derfor i dag i langt højere grad, end tilfældet er, kon-

centrere sig om at forhindre de meningsløse trafikulykker, der især rammer de yngste og de ældste aldersklasser. Fartdævelen og den hensynsløse kørsel burde ganske anderledes effektivt bekæmpes. Et dræbt barn eller ganske ungt menneske er det sørgeligste og menneskeligt set mest ulykkelige, mindst acceptabelt af alle dødsfald.

Ikke mindre ulykkeligt er det, når uheldet i talrige tilfælde ikke er dødeligt, men medfører svær invaliditet. Følgerne af trafikulykker har man måske med noget held kunnet begrænse – jeg siger måske – ved indførelsen af tvungen brug af styrthjelm og sikkerhedssele. Men i visse tilfælde giver brugen af disse hjælpemidler utvivlsomt en falsk tryghedsfølelse, der medvirker til at nedsætte agtpåvenheden hos den kørende, ligesom brugen af sikkerhedssele i nogle tilfælde kan være direkte medvirkende til ulykkens dødelige udgang.

Det gjaldt således – hvis jeg må være lidt personlig – det tilfælde, hvor jeg den 20. december sidste år selv var dramaets hovedperson. Havde jeg været fastholdt i sikkerhedssele i opret stilling, da min vogn tog turen ind under et lastvognstog, havde halshugning været den uundgåelige følge. Men da jeg var nær mit mål og allerede havde frigjort mig fra selen, slap jeg væsentlig billigere.

Med hensyn til trafikulykkerne har vi et punkt, hvor forebygelse vil være af den allerstørste betydning, men hvor indsatsen må ligge næsten fuldstændig uden for det lægelige område og dels må være af pædagogisk, dels af kontrollerende karakter. Undervisningen bør starte allerede i børnehaven og fortsætte i skolen, som det allerede mange steder er tilfældet, og med hjælp fra det stedlige politikorps. Undervisningen bør i høj grad være praktisk betonet og således, at børnene opmuntres ved tildeling af certifikater eller ved små belønninger for særlig god kørsel. Samtidig kunne man motivere børnene til i højere grad at gå eller cykle. Derved udvikles legemet langt bedre i vokseperioden end ved passivt at lade sig transportere på knallert.

Det er jo allerede sessionslægerens sørgelige og fortsatte konstatering, at unge mennesker i dag er langt dårligere kropsligt udviklet, end før motoriseringen tog fart. Antallet af unge værnepligtige, der må erklæres uegnede få uger inde i tjenesten på grund af ringe fysisk og psykisk modstandskraft, er i de